

ANARŞİ, BELİRSİZLİK VE GÜVENLİK SARMALI: ABD-ÇİN REKABETİNE NEOREALİST BİR BAKIŞ

ANARCHY, UNCERTAINTY, AND THE SECURITY SPIRAL: A NEOREALIST PERSPECTIVE ON U.S.-CHINA RIVALRY

Çağla Mavruk¹

Öz

Bu çalışma, Amerika Birleşik Devletleri-Çin rekabetini neorealist kuramsal çerçevede üzerinden güvenlik ikilemi bağlamında incelemektedir. Savunma amaçlı olarak sunulan kabiliyet artırımı, ileri konuşlanma ve ittifak koordinasyonu gibi adımlar karşıt aktörün tehdit algısını tetikleyerek eylem-tepki döngüsü, kümülatif silahlanma ve stratejik tutumlarda sertleşme üretmektedir. Bu nedenle rekabetin yapısal bir kalıcılık kazandığını ileri sürmek mümkündür. Anarşik uluslararası düzende niyet belirsizliği ve saldırı-savunma muğlaklığı, ABD ile Çin arasındaki kriz yönetimini zorlaştırarak yanlış algı ve olası gerilimlerin tırmanma riskini artırmaktadır. ABD tarafında mevcut düzenin sürdürülmesi ve müttefik güvenliği söylemi öne çıkmaktadır. Çin tarafında ise “barışçıl yükseliş” ve egemenlik hassasiyetleri, savunmacı adımların karşılıklı olarak kuşatma ya da revizyonist eğilimlerin kanıtı şeklinde yeniden çerçevelenmesine yol açmaktadır. Bu algısal farklılıklar, özellikle Hint-Pasifik’in jeostratejik özellikleri ve çift amaçlı teknolojilerin yayılmasıyla yoğunlaşan bir güvenlik sarmalı üretmektedir. Sonuç olarak, ABD-Çin rekabeti geçici politikalarından değil, sistemin yapısal dinamiklerinden kaynaklanmaktadır. Bu durum, güvene dayanmadan uygulanabilecek pratik risk azaltma adımlarının önemini ortaya koymakta ve güvenlik ikileminin kalıcı niteliğini doğrulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: ABD-Çin Rekabeti, Neorealizm, Güvenlik İkilemi.

JEL Kodları: F51, F52, H56

Abstract

This study analyzes United States of America-China rivalry through a neorealist perspective, focusing on a security dilemma generated by anarchy, uncertainty about intentions, and offense-defense ambiguity. Measures framed as defensive -capability enhancement, forward deployment, and alliance coordination-intensify the opponent’s threat perception, producing action-reaction dynamics, cumulative arms buildup, and hardening of strategic positions; thus, the rivalry assumes a structurally persistent character. In an anarchic international order, uncertainty about intentions and the blurred offense-defense balance complicate crisis management, heightening risks of misperception and inadvertent escalation. U.S. narratives of “order preservation” and allied security, and China’s narratives of “peaceful rise” and sovereignty, recast defensive steps as evidence of encirclement or revisionist intent. These perceptual shifts fuel a security spiral, amplified by Indo-Pacific geostrategic features and the diffusion of dual-use technologies. Ultimately, the US-China rivalry stems not from ad hoc policies but from the structural dynamics of the system. This highlights the importance of practical risk mitigation measures that can be implemented without relying on trust and confirms the enduring nature of the security dilemma.

Keywords: U.S.-China Rivalry, Neorealism, Security Dilemma.

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü, caglamavruk@nevsehir.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1079-8442.

JEL Codes: F51, F52, H56

1. GİRİŞ

Uluslararası ilişkiler disiplininde güvenlik çalışmaları, Vestfalya sisteminin devlet egemenliğine verdiği önemle şekillenmiş, uzun süre devlet ve dış askerî tehditlere odaklanmıştır. Hans Morgenthau (1948) ve Kenneth Waltz (1979) gibi realist ve neorealist düşünürlerin katkılarıyla ana akım hâline gelen bu yaklaşım, ulusal güvenliği temelde devletin askerî güvenliği olarak tanımlamıştır. Soğuk Savaş döneminde pekişen bu anlayışa göre devletler, anarşik uluslararası sistemde varlıklarını sürdürmek ve özerkliklerini korumak için güçlerini maksimize etmeye çalışır. Bu durum, sürekli bir güvensizlik döngüsünü beraberinde getirir. Geleneksel yaklaşımlar temelde tepkiseldir. Zira devletler ortaya çıkan sistemik tehditlere yanıt üretmekle yetinmekte ve gerekli görüldüğünde askerî güce başvurumaktadırlar. Belirli gruplar arasında sınırlı süreli güvenli ilişkiler kurulabilir; ancak güvenlik göreceli bir olgu olarak kabul edilir ve hiçbir zaman mutlak değildir.

Güvenlik ikilemi, Uluslararası İlişkiler literatüründe güç dengesi yaklaşımıyla yakından bağlantılıdır ve hem nedenleri hem de sonuçları açısından kapsamlı biçimde incelenmiştir. Devletler, çıkarlarını potansiyel tehditlere karşı koruma arayışında, güvenlik kapasitelerini sürekli olarak rakip aktörlerle karşılaştırma eğilimindedir. Güvenlik ikilemi temelde savunmacı bir dinamiğe işaret etmektedir. Bir aktörün güvenliğini artırmak amacıyla aldığı önlemler, diğer aktörler tarafından tehdit olarak algılanarak benzer karşı önlemleri tetikler. Bu süreç, taraflar arasında karşılıklı güvensizliği derinleştirerek görece güvenliği zayıflatmaktadır. Bu dinamik hem maddi unsurların hem de aynı zamanda algısal ve psikolojik faktörlerin etkileşimiyle şekillenmektedir. Dolayısıyla güvenlik ikilemi, yalnızca kapasite artışına dayalı teknik bir mesele değil, karşılıklı tehdit algılarını artıran bir eylem-tepki döngüsü olarak anlaşılmalıdır.

Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte güvenlik çalışmaları, askerî ve jeopolitik odaklı yaklaşımların ötesine geçerek ekonomik, çevresel ve kimlik temelli sorunları da kapsayan geleneksel olmayan güvenlik anlayışlarına doğru genişlemiştir (Buzan, 1998). Ancak bu genişlemeye rağmen, Amerika Birleşik Devletleri (ABD)-Çin ilişkilerine dair analizler, büyük ölçüde devlet merkezli ve realist varsayımlar çerçevesinde ele alınmaktadır. ABD-Çin rekabeti özellikle güvenlik alanında derinleşen, askerî kapasite inşası, ileri konuşlanma, ittifak ağları ve stratejik caydırıcılık gibi klasik güç politikası unsurları etrafında şekillenmektedir. Bu dinamikler, güvenlik ikilemi ve güç dengesi gibi realist kavramların güncelliğini koruduğunu göstermektedir.

Bu çalışma, ABD-Çin rekabetini neorealist bir bakış açısıyla açıklayarak, anarşi, niyet belirsizliği ve saldırı-savunma muğlaklığının tetiklediği güvenlik ikilemine odaklanmaktadır. Kabiliyet artırımı ve ittifak koordinasyonu gibi savunma amaçlı önlemler, karşıt aktörlerin tehdit algılarını güçlendirmekte ve kümülatif bir silahlanma sarmalı yaratmaktadır. Bu durum, stratejik pozisyonları güçlendirerek rekabeti yapısal olarak kalıcı hâle getirmektedir. Çalışma, önce kuramsal çerçeveyi açıklamakta; ardından ABD'nin "Asya'ya Dönüş"ten Dörtlülük Güvenlik Diyalogu (QUAD), Özgür ve Açık Hint-Pasifik Vizyonu (FOIP) ve AUKUS Güvenlik Paketi'ne (AUKUS) uzanan stratejik yaklaşımlarını, Çin'in askerî modernizasyonu ve jeoekonomik girişimleriyle birlikte incelemektedir. Çalışmanın analiz bölümünde ise ABD-Çin ilişkileri, anarşi, niyet belirsizliği, saldırı-savunma muğlaklığı ve güvenlik ikilemi kavramı üzerinden analiz edilecektir.

2. TEORİK ÇERÇEVE: NEOREALİZM VE GÜVENLİK İKİLEMİ

Neorealizm, devletleri uluslararası sistemin temel aktörleri olarak konumlandırır ve bu sistemin belirleyici özelliğini, meşru gücün merkezi tekelinin bulunmaması anlamına gelen anarşi olarak tanımlar. Anarşik yapı, devletlerin davranışlarını şekillendiren genel bir ortam ve teşvik mekanizması sunmaktadır. Bununla birlikte, bu yapı, devletlerarası çatışmaların, büyük güçlerin etkisi altındaki uluslararası kurumlar tarafından genellikle tam anlamıyla çözülememesine yol açmaktadır. Sonuç olarak, uluslararası düzen, devletlerin nihai hedefinin hayatta kalmak olduğu bir kendi kendine

yardım (*self-help*) sistemi olarak işlev görmektedir (Waltz, 1979). Bu bağlamda devletler, güvenliklerini sağlamak için görece güçlerini artırır, ittifaklar kurar, ekonomik ve askeri kapasitelerini pekiştirir. Kutupluluk, yani kabiliyetlerin dağılımı, bu stratejilerin tercihini ve maliyetini şekillendirir.

Waltz'un kuramsal çerçevesinden türeyen yapısal realizm (*structural realism*), literatürde zaman içerisinde iki ayrı yoruma ayrılmıştır: saldırgan realizm (*offensive realism*) ve savunmacı realizm (*defensive realism*) (Snyder, 1991; Lynn-Jones, 1995; Schweller, 1999). Saldırgan realizm, anarşinin devletleri güç ve etkiyi azamiye çıkarmaya, imkân dâhilinde bölgesel hegemonya peşinde koşmaya ittiğini savunurken; savunmacı realizm, aynı koşulların temelde güvenlik maksimize etmeye ve aşırı genişlemeden kaçınmaya yönelttiğini öne sürmektedir (Mearsheimer, 2001; Snyder, 1991; Schweller, 1999). Dolayısıyla, ABD-Çin rekabetine dair 'revizyonist mi, reformist mi?' tartışması, saldırgan realizmin güç maksimizasyonu vurgusu ile savunmacı realizmin güvenlik maksimizasyonu vurgusu arasındaki teorik ayrışmaya dayandırılabilir.

Mearsheimer'a göre (2001), anarşik uluslararası sistem ve niyet belirsizliği koşullarında hayatta kalma hedefi olan rasyonel devletler, görece güçlerini artırma eğilimindedir; bu da büyük güç rekabetini yapısal olarak kalıcı kılmaktadır. Savunmacı realizmin önde gelen isimlerinden Stephen Walt'ın tehdit dengesi teorisi (*balance of threat*), ittifakların salt güç dağılımlarına tepki olarak değil, algılanan tehditlere yanıt olarak ortaya çıktığını savunmaktadır (Walt, 1987). Bu yaklaşıma göre devletler, dış tehditleri dengelemeye yönelmekte ve söz konusu tehdit algısı; coğrafi yakınlık, saldırı kapasitesi, toplam güç ve algılanan niyetler gibi unsurlar tarafından şekillenmektedir.

Güvenlik ikilemi, bu yapısal koşulların karakteristik sonucudur. Herz'in (1950) işaret ettiği üzere, bir devletin güvenliği artırmaya yönelik tedbirleri çoğu zaman diğerleri tarafından tehdit olarak algılanmaktadır. Jervis (1976; 1978) ise ikilemin algısal/psikolojik boyutunu vurgulamaktadır. Ona göre saldırı-savunma ayrımının belirsizliği ve yanlış algı (*misperception*), savunma amaçlı adımların saldırgan niyetin kanıtı olarak yorumlanmasına yol açmaktadır. Tang (2009), güvenlik ikilemini; anarşi, niyet belirsizliği, korku/güvensizlik ve karşılıklı güç biriktirme olmak üzere dört aşamada açıklamaktadır. Ayrıca bu döngünün, kasıtsız yükselen tırmanma döngüleri üreterek rekabeti yapısallaştırdığını ileri sürmektedir. Bu çerçevede klasik güvenlik ikilemi, teknoloji ve doktrindeki dönüşümlerle nükleer ve konvansiyonel alanların iç içe geçtiği "dügümlenmiş güvenlik ikilemi"ne evrilmektedir.

Dügümlenmiş güvenlik ikilemi (*entangled security dilemma*), nükleer ve konvansiyonel yeteneklerin karşılıklı biçimde iç içe geçtiği stratejik ortamlarda, klasik güvenlik ikileminin daha yoğun ve çok katmanlı bir boyut kazanmasını ifade eder. Klasik güvenlik ikileminin, karşı tarafta tehdit algısını artırarak savunma kapasitesini yükseltme ve eylem-tepki sarmalı oluşturma yönündeki dinamiği, düğümlenmiş güvenlik ikilemi durumunda nükleer ve konvansiyonel düzlemler arasındaki çift yönlü etkileşimle daha da pekişir. Bu bağlamda iki mekanizma öne çıkar: İlki, konvansiyonel olarak dezavantajlı tarafın caydırıcılığı sürdürmek için sınırlı nükleer seçenekleri öne çıkarmasıyla tanımlanan "nükleer telafi"dir. İkincisi ise, konvansiyonel teknolojilerin nükleer silahların ve komuta, kontrol, haberleşme ve istihbarat altyapısının güvenliğini tehlikeye atarak karşı tarafın caydırıcılığına olan güveni zayıflatması anlamına gelen "konvansiyonelin yarattığı kırılabilirlik"tır. Ortaya çıkan düğümlenme, yalnızca tarafların hangi silah sistemlerini ne hızda geliştirdiği değil, aynı zamanda bu adımların nasıl yorumlandığını da karmaşıktır. Böylece, savunma amaçlı düzenlemelerin bile saldırganlık göstergesi olarak algılanma olasılığı artmaktadır (Hiim, Fravel ve Troan, 2023).

Bu neorealist ve güvenlik ikilemi temelli kuramsal çerçeve, ABD-Çin rekabetine iki net çıkarım sağlamaktadır: (1) politika tercihleri, görece güç konumları ve tehdit algılarıyla şekillenir; (2) algısal belirsizlik ve saldırı-savunma ayrımının muğlaklığı, savunma amaçlı kapasite artışlarını dahi güvenlik sarmalını besleyen sinyallere dönüştürebilir. Bu çerçeveyi uygulamadan önce, ABD-Çin rekabetinin stratejik arka planını kısaca ele almak gerekmektedir.

3. ABD-ÇİN REKABETİNİN STRATEJİK ARKA PLANI

2010 Ulusal Güvenlik Stratejisi ile çerçevesi çizilen ve Kasım 2011’de Başkan Obama tarafından resmen ilan edilen “Asya’ya Dönüş” (*Pivot to Asia*) stratejisi, ABD’nin Hint-Pasifik’e stratejik ağırlık vermesinin kurumsal başlangıcını oluşturmuştur (The White House, 2010; Campbell ve Andrews, 2013; Manyin vd., 2012). Uygulamada çok sayıda diplomatik girişim ve yeni ekonomik bağ içeren bu strateji, yaygın biçimde Çin’e karşı bir yeniden dengeleme politikası olarak yorumlanmıştır (Ross, 2012; Chen, 2013; Ling, 2013).

Strateji; ikili güvenlik ittifaklarını derinleştirmeyi, yükselen bölgesel güçlerle iş birliğini artırmayı, çok taraflı mekanizmalar içindeki bağları güçlendirmeyi ve bölgedeki ABD askerî varlığını genişletmeyi hedeflemiş; ticaret antlaşmaları ve yatırımlarla ekonomik ilişkileri geliştirmeyi de öngörmüştür (Campbell ve Andrews, 2013; ASEAN, 2016; Hsieh, 2011; Manyin et al., 2012). Resmî söylemde istikrarı artırma ve müttefiklere güvence sağlama olarak çerçevesi çizilen bu strateji, Çin tarafından yükselişini sınırlandırmayı amaçlayan bir çevreleme politikası şeklinde yorumlanmıştır (Mearsheimer, 2013; Xuotong, 2013). Bu algısal farklılık, bir aktörün savunma amaçlı önlemlerinin karşı tarafça saldırgan niyetlerin göstergesi şeklinde yorumlanmasına; dolayısıyla karşılıklı güvensizlik ve tırmanan rekabeti besleyen güvenlik ikileminin oluşmasına yol açmıştır.

Yeniden dengeleme, farklı başkanlık dönemlerinde önemli dönüşümler geçirmiştir. İlk olarak Bush yönetiminde sınırlı adımlarla başlayan girişim, Obama döneminde resmî bir politika hâline gelmiş; Trump yönetiminde ciddi kesintilere uğramış, Biden döneminde ise yeniden öncelikli bir stratejik yönelim olarak vurgulanmıştır. Bu dalgalı seyir, bölgedeki ABD müttefiklerinde zaman zaman belirsizlik yaratarak stratejik tepkilerin farklılaşmasına yol açmıştır.

Trump yönetimi 2017’de FOIP’i ortaya koymuş ve bu vizyon önceki stratejilerle önemli süreklilikler taşımıştır. FOIP; ittifakların güçlendirilmesi, ekonomik refahın teşviki ve kural temelli yönetim üzerinden kolektif güvenliği öne çıkarmıştır. Ayrıca Çin’in, bölgesel istikrarı zedeleyici ve baskıcı görülen davranışlarına daha kararlı yanıt verilmesi de FOIP’in hedefleri arasındadır. Bu noktada belirtmek gerekir ki Trump’ın “Önce Amerika” yaklaşımı ile çok taraflı hedefler arasındaki uyumsuzluk, FOIP’in uygulanabilirliğini önemli ölçüde sınırlamıştır. Müttefiklere yönelik sert söylem, gümrük vergileri/yaptırımlar ve değerler söylemindeki tutarsızlıklar hem ABD’nin güvenilirliğini ve yumuşak gücünü aşındırmış hem de bölgesel stratejinin netliğini ve müttefik uyumunu güçleştirmiştir (Ford, L. W., Mayıs 2020).

2007’de Hint-Pasifik bölgesi güvenlik politikalarını koordine etmek amacıyla ABD, Hindistan, Japonya ve Avustralya arasında oluşturulan ancak kısa ömürlü olan QUAD, Trump yönetimi döneminde yeniden canlandırılmıştır. QUAD’ın başlangıçtaki denizcilik odaklı “sert güvenlik” eksenini, 2021’de daha geniş bir iş birliği gündemine evrilmiş; liderler QUAD’ı “uluslararası hukuka dayalı, özgür ve açık düzeni teşvik eden” bir araç olarak tanımlamıştır (The White House, Mart, 2021).

Joe Biden’ın Ocak 2021’de göreve başlamasıyla ABD’nin Hint-Pasifik stratejisi, ittifakların güçlendirilmesi ve Amerikan liderliğinin yeniden tesisi ekseninde konumlanmıştır. Bu yönelim, Trump döneminden ziyade Obama döneminin yaklaşımıyla süreklilik göstermiştir. Eylül 2021’de Avustralya, Birleşik Krallık ve ABD, nükleer enerjili denizaltılar ve diğer gelişmiş askerî yeteneklerin geliştirilmesinde üçlü iş birliği için AUKUS adı verilen programı duyurmuştur. AUKUS, ortakların mevcut güvenlik düzenlemelerini değiştirmeyi değil, onları tamamlamayı amaçlayan bir girişim olarak ilan edilmiştir (Markowski, Wylie ve Chand, 2024). Biden yönetimi, Trump dönemi politikalarının çoğunu sürdürürken müttefik iş birliğine öncelik vermiş ve teknoloji ihracat kontrollerini sıkılaştırmıştır. İklim iş birliği ve kriz yönetimi için iletişim kanallarını sürdürme çabalarına rağmen, iki ülke arasındaki temel farklılıklar devam etmiş; bu da güvensizlik ve anlaşmazlıklara yol açmıştır (Mohan, C.R., 2021; Maude, R., 2021)

“Asya’ya dönüş” vizyonu, Çin’de askerî kuşatma algısı yarattığı için eleştirilmiştir (Ford, 2017). Bu algı, Çin’in Güney ve Doğu Çin Denizi yetki alanlarında daha ileri düzeydeki talepleri ve Tayvan’a yönelik baskı politikalarının artmasıyla paralellik göstermektedir. Aynı zamanda Çin, askerî kapasite farkını daraltma ve küresel GSYİH payını artırma eğilimini sürdürmektedir (Davidson ve Lin, 2021).

Güvenlik ikilemine odaklanan kuramsal çerçeveler, büyük güçler arasındaki eylem-tepki döngüsünü ve askerîleşme sarmalını analiz etmek için özellikle uygundur. Bu bağlamda, Çin’in yükselen güç olarak uluslararası sistemdeki rolünü genişletme çabaları ile ABD’nin Asya-Pasifik’teki mevcut konumunu koruma stratejileri, güvenlik ikileminin temel bileşenlerinin somut olarak gözlemlendiği güncel bir örnek teşkil etmektedir.

4. ABD-ÇİN İLİŞKİLERİ: ANARŞİ, BELİRSİZLİK VE GÜVENLİK SARMALI

4.1. ABD’nin Stratejik Yaklaşımı ve Güç Projeksiyonu

ABD’nin Hint-Pasifik’teki güç projeksiyonu, strateji belgeleri, geniş bir üs ağı ve kalıcı bütçe taahhütleriyle kurumsallaşmıştır. 2017 Ulusal Güvenlik Stratejisi, Çin’i “revizyonist güç” olarak tanımlamıştır. 2019 Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı belgeleri ise hazırlıklı olma, ittifak ağlarının derinleştirilmesi ve ağ merkezli mimari vurgusuyla kuvvet duruşunun operasyonel mantığını belirlemiştir (The White House, 2017; US Department of Defense, 2019; US Department of State, 2019). Bu çerçevede Filipinler, Avustralya, Japonya ve Guam’daki kapasite artışları ve yeni kuruluşlar, ABD’nin bölge içinde esnek, yaygın ve katmanlı bir konuşlanma düzenine geçişini hızlandırmaktadır (US Department of Defense, 2024; Nicastro, 2023). Guam, Çin’e karşı hızlı müdahale imkânı ve kesintisiz istihbarat-gözetleme-keşif faaliyetleriyle ileri konuşlu bir merkez işlevi görürken; Hawaii’de konuşlu ABD Hint-Pasifik Komutanlığı, bölgesel kuvvet planlaması ve stratejik koordinasyonun merkezi olarak öne çıkmaktadır (Nicastro, 2023).

Bu yaklaşımın finansal ve kurumsal temelini, ileri mevzilenmiş üslere yatırım, yaklaşık bir trilyon dolarlık toplam savunma harcamaları ve “özgür ve açık” bir bölgesel düzeni sürdürmeyi amaçlayan Pasifik Caydırıcılık Girişimi (*Pacific Deterrence Initiative- PDI*) oluşturmaktadır. 2020 sonrası dönemde PDI kapsamında yapılan büyük ölçekli fon tahsisi, ABD karar alıcıları tarafından anarşik uluslararası sistem içinde rasyonel bir öz savunma hamlesi olarak gerekçelendirilmektedir. Nitekim Haziran 2025’te yayımlanan ABD 2026 Mali Yılı Savunma Bütçesi, girişimin Çin’in artan askerî nüfuzunu ele almayı ve bölgesel statükonun temel normlarını tahkim etmeyi hedeflediğini belirtmektedir (Department of Defense Budget, 2025). Pratikte; Seyrüsefer Serbestisi Operasyonları’nın (FONOP) sürdürülmesi ve görünürlüğünün artması, QUAD’ın kurumsal kapasitesini artırarak bir dengeleme platformuna dönüşmesi ve AUKUS’un ileri askerî-teknolojik kabiliyet transferini hızlandırması, söz konusu eğilimi açıkça ortaya koymaktadır (DoD Indo-Pacific Strategy Report, 2019: 6–8; Brooks ve Wohlforth, 2016).

ABD açısından Çin’in ekonomik, teknolojik ve askerî alanlardaki yükselişi güçlü bir baskı yaratmaktadır. Bu yükseliş hem bölgesel güç dağılımını değiştirmekte hem de müttefiklerin güvenlik tercihlerini şekillendirmektedir. Bu nedenle ABD, ittifakları güçlendirirken bölgedeki askerî mevcudiyetini derinleştirip normların belirlenmesinde etkin bir rol üstlenmeyi hedeflemektedir (Shambaugh, 2013; Silove, 2016; Logan, 2013; Davidson, 2014). Bu stratejik yönelim, güvenlik ikilemi literatürünün belirttiği algısal hassasiyetler nedeniyle, savunma amaçlı kapasite artırımlarının bile karşı tarafta saldırgan niyet göstergesi olarak yorumlanmasına zemin hazırlayabilmektedir. Dolayısıyla, ABD’nin caydırıcılık ile güvence arasında kurmaya çalıştığı stratejik denge, uygulamada sıklıkla caydırıcılık yönünde şekillenmekte; bu da Çin’de çevreleme algısını güçlendirmektedir.

4.2. Çin'in Stratejik Yaklaşımı ve Askerî/Jeoekonomik Modernizasyonu

1995-1996 Tayvan Boğazı Krizi'nin ardından Çin, ABD'nin üstün askerî kapasitesine karşı savunma harcamalarında önemli bir artışa gitmiş ve Çin Halk Kurtuluş Ordusu (PLA) için teknoloji odaklı bir dönüşüm süreci başlatmıştır. Bu süreç hipersonik füze sistemlerinde (örneğin DF-17), beşinci nesil hava üstünlüğü yeteneğine sahip J-20 savaş uçağında, gelişmiş insansız hava araçlarında ve yapay zekâ destekli komuta ve kontrol, iletişim, istihbarat, gözetleme ve keşif (C4ISR) sistemlerinde somutlaştırılmıştır. Ayrıca beklenenden daha erken tanıtılan altıncı nesil savaş uçağı prototipi de Çin'in askerî modernizasyon ivmesini simgeleyen önemli gelişmeler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, ABD'nin AUKUS güvenlik ortaklığını derinleştirilmesi, Filipinler'e orta menzilli füze sistemleri konuşlandırılması ve Japonya ve Güney Kore ile askerî entegrasyonu hızlandırılması, Çin tarafından bir sınırlama olarak algılanmaktadır. Bu tür karşılıklı hamleler tehdit algılarını artırmakta ve bölgesel istikrarı daha kırılgan hale getirmektedir (Rafsanjani, 2025). Çin için, Xi Jinping döneminde 2049'a kadar "dünya sınıfı ordu" oluşturma hedefi doğrultusunda yürütülen PLA modernizasyonu; ulusal güvenliğin güçlendirilmesi, egemenlik iddialarının korunması ve ABD'nin bölgesel etkisine karşı denge oluşturulması amacıyla stratejik bir öncelik hâline gelmiştir (Bommakanti ve Amjad, 2023).

Rekabetin ekonomik boyutunda ise 2013'te dönemin Çin Devlet Başkanı Xi tarafından başlatılan Kuşak-Yol Girişimi'nin (BRI) kara ve deniz hatları (İpek Yolu Ekonomik Kuşağı ve Deniz İpek Yolu) ile "İnciler Dizisi" olarak anılan liman-altyapı ağları, Çin'in ticari akışları ve deniz yollarını hem ekonomik hem de potansiyel ikili-kullanım mantığıyla şekillendirmesine imkân tanımaktadır (Aoyama, 2016; McBride, Berman ve Chatzky, 2023). BRI'nın kıtalararası ölçekte bağlantının ve iş birliğinin geliştirilmesi amacıyla önerildiği ileri sürülmekte; ancak söz konusu girişim, ABD tarafından Çin'in etki alanını genişletme ve statükoyu gözden geçirme çabası olarak yorumlanmaktadır. Zira BRI, Çin'e yeni ticaret bağlantıları kurma, ihracat pazarlarını çeşitlendirme, gelirleri artırma ve iç ekonomideki fazla üretim kapasitesini dışa yönlendirme imkânı sağlamanın ötesinde; ABD'nin "Asya'ya dönüş" politikasına yönelik stratejik bir karşı hamle olarak da konumlanmaktadır (CFR, 2023).

Bu algısal temel, somut kapasite geliştirmeyle pekiştirilmektedir. Çin'in A2/AD kabiliyetlerini genişletmesi, yapay adaları askerileştirmesi ve 003 sınıfı uçak gemilerini hizmete sokması, deniz hâkimiyeti arayışının işaretleri olarak yorumlanmaktadır. Buna paralel olarak 5G ve yapay zekâda "öncü avantajı" arayışı, jeoekonomik etki kapasitesi oluşturma çabalarıyla birleşmektedir (Congressional Research Service, 2025; DoD China Military Report, 2023: 47-55). Bu durum, Çin'in savunma ve egemenliğe verdiği önem ile ABD'nin Çin'e yönelik revizyonist algısı arasındaki farkı daha da derinleştirmekte ve güvenlik ikilemini besleyen algı farklılıklarını sürdürmektedir.

4.3. Güvenlik İkilemi Analizi: Anarşi ve Belirsizlik

Uluslararası sistemin yapısı ve kendi kendine yardım ilkesi, ABD ve Çin'in güvenlik arayışlarını görece güç maksimizasyonu ve ittifak yoğunlaşması eksenine iterken, bu süreç klasik güvenlik ikilemi dinamikleriyle birleştiğinde eylem-tepki sarmallarını tetiklemektedir. ABD, Çin'in ekonomik ve askerî yükselişini bölgesel düzene yönelik bir meydan okuma olarak değerlendirirken; Çin, ABD'nin artan askerî varlığını, sıklaşan tatbikatlarını ve derinleşen ittifak ağlarını çevreleme ve sınırlama adımları olarak görmektedir (Shambaugh, 2013; Silove, 2016; Logan, 2013; Davidson, 2014). Bu karşılıklı algılar, saldırı-savunma ayrımının muğlaklığı ve niyet belirsizliği ile birleştiğinde, savunma amaçlı kapasite artışlarının bile karşı tarafta saldırgan niyetin kanıtı olarak yorumlanması riskini büyütmektedir.

Hint-Pasifik'in jeostratejik özellikleri bu riski artırmaktadır. Deniz dar geçitlerinin (örneğin Malaka) ve ada zincirlerinin hâkim olduğu coğrafya; uzun menzilli hassas vuruş yetenekleri, denizaltı-hava-uzay katmanlarında artan rekabet ve ileri sensör ağlarının yaygınlaşmasıyla birlikte

saldırı lehine algılanan bir denge üretmektedir. Bu ortamda FONOP, Çin’de hegemonik sınırlama olarak; Çin’in deniz kuvvetlerini genişletmesi, yapay ada inşası ve A2/AD derinleştirilmesi ise ABD’de revizyonist arayışın somut işaretleri olarak yorumlanmaktadır (APRN, 2025). Böylece her iki tarafın kendi içinde savunma amaçlı gerekçelendirdiği adımlar, karşı tarafta tehdit sinyallerini güçlendirmekte; yanlış algı ve yanlış hesap riskini yükseltmektedir.

Bu ikilemi daha karmaşık hâle getiren bir diğer unsur, nükleer ve konvansiyonel kabiliyetlerin etkileşiminden doğan düğümlenmiş güvenlik ikilemidir. Çin, değişen stratejik ortamda üç temel risk algılamaktadır. İlk olarak, ABD’nin bölgedeki konvansiyonel zayıflığını telafi etmek üzere nükleer silahlara yönelebileceğini düşünmektedir. İkinci olarak, ABD’nin füze savunma sistemleri ve uzun menzilli hassas konvansiyonel kabiliyetlerle Çin’in ikinci vuruş kapasitesini aşındırmasından kaygı duymaktadır. Son olarak ise Çin, buna karşı hipersonik silahlar ve karşı-uzay yetenekleri geliştirerek ABD savunma mimarisini etkisizleştirmeyi amaçlamaktadır. Çin, cephaneliğini nicel ve nitel olarak genişletmesine karşın, nükleer stratejisinde “garantili misilleme” ilkesine bağlılığını sürdürmektedir. Bu durum, stratejik önceliğinin caydırıcılığın sürekliliğini temin etmek olduğunu göstermektedir (Hiim, Fravel ve Troan, 2023). Ancak tam da bu karşılıklı ayarlamalar döngüsü, bir tarafın kendi güvenliğini artırmak için attığı adımın diğer tarafta güvensizliği derinleştirilmesi şeklindeki ikilemi sürekli olarak üretmektedir.

Mevcut ABD-Çin etkileşimi, anarşi, niyet belirsizliği ve saldırı-savunma muğlaklığının iç içe geçtiği bir güvenlik sarmalını işaret etmektedir. ABD, “özgür ve açık” bölge hedefi ve müttefik savunması adına caydırıcılığı tahkim ederken; Çin, egemenlik ve güvenlik söylemi etrafında PLA modernizasyonunu ve jeoekonomik ağ kurulumunu derinleştirmektedir. Her iki tarafın stratejisi, karşı tarafta tehdit algısını besleyerek kümülatif silahlanmayı ve eylem-tepki döngülerini hızlandırmaktadır (DoD Indo-Pacific Strategy Report, 2019; Brooks ve Wohlforth, 2016; Jervis, 1978). Bu nedenle kriz iletişim kanallarının güçlendirilmesi, şeffaflık ve sınırlama sinyallerinin netleştirilmesi ve güven artırıcı önlemlerin kurumsallaştırılması; yanlış hesap riskini azaltmada ve rekabetin yönetilebilir sınırlar içinde tutulmasında oldukça önemlidir. Aksi hâlde, nükleer-konvansiyonel etkileşimin gölgesinde atılan her yeni kapasite adımı, algısal boşlukları büyütebilir ve tırmanma merdivenini beklenenden hızlı çıkılabilir hale getirebilir.

5. SONUÇ

Bu çalışma, ABD-Çin rekabetinin, rastgele politika tercihlerinden ziyade uluslararası sistemin yapısal dinamiklerinden kaynaklandığını göstermektedir. Uluslararası anarşi, niyetlere ilişkin belirsizlik ve saldırı-savunma muğlaklığı; kabiliyet geliştirme ve ittifak yapıları gibi maddi boyutlarda, tehdit değerlendirilmesi ve yanlış algılama gibi algısal boyutlarda güvenlik ikilemini yoğunlaştırmaktadır. Bu durum, savunma amaçlı çerçevelenen tedbirlerin bile karşı tarafça düşmanca niyetin kanıtı olarak yorumlandığı karmaşık bir eylem-tepki döngüsü yaratmaktadır. Hint-Pasifik’in jeostratejik yapısı, uzay ve siber alanlarda ikili kullanım teknolojilerinin yaygınlaşması ve yapay zekâ destekli komuta ve kontrol sistemleri, bu döngüyü hızlandırmakta ve kriz yönetimini daha kırılgan hale getirmektedir.

Güvenlik ikilemi, uluslararası ilişkilerin temel paradokslarından birini yansıtmaktadır. Kavram, devletlerin kendi güvenliklerini artırmaya yönelik savunmacı girişimlerinin, uluslararası sistemde ters etki yaratarak genel güvenlik ortamını daha da kırılgan hâle getirebildiğini ortaya koymaktadır. ABD-Çin örneğinde, yapısal anarşi, niyetlere ilişkin belirsizlik ve saldırı-savunma dengesinin muğlaklığı; karşılıklı şüpheyi derinleştiren, rekabetçi askerî ve teknolojik birikimi hızlandıran ve ittifak ağlarını güçlendiren bir eylem-tepki döngüsü yaratmaktadır. Savunmacı bir çerçevede sunulan kuvvet modernizasyonu, ileri konuşlanma, ihracat kontrolleri ve koalisyon inşası gibi politikalar, karşıt aktörlerce sıklıkla revizyonist ya da kuşatıcı olarak yorumlanmakta ve kümülatif bir silahlanma sarmalını beslemektedir.

Bu bağlamda “düğümlenmiş güvenlik ikilemi” kavramı eleştirel bir analitik çerçeve sunmaktadır. Konvansiyonel dengelerdeki zafiyetler, dezavantajlı tarafı nükleer karşı denge arayışına sevk ederken; konvansiyonel, siber ve karşı-uzay yeteneklerindeki gelişmeler, nükleer ikinci vuruş güvencesine ilişkin güveni zayıflatmaktadır. Sonuç olarak, nükleer-konvansiyonel etkileşim, karşılıklı bağımlı ve çok katmanlı bir gerilim eksenini üretmektedir. Modernizasyon ve güç yapılanmasına ilişkin kararlar, karşılıklı bağımlı bir karar döngüsü içinde şekillenmektedir. Bu döngüde ABD’nin düzeni koruma ve müttefiklerini güvence altına alma çabaları ile Çin’in egemenlik hassasiyetleri ve “garantili misilleme” doktrinine bağlılığı birbirini beslemekte; bu da adımların kuşatma ve revizyonizm çerçevesinde sunulmasına yol açmaktadır. Söz konusu dinamik, rekabetin yapısal sürekliliğini sağlarken, istenmeyen gerilimlerin tırmanma riskini de artırmaktadır.

Bu dinamik, hem Hint-Pasifik’in jeostratejik özellikleri hem de tarafların sahip olduğu teknolojik kapasite tarafından pekiştirilmekte, kriz yönetimini zorlaştırmakta ve yanlış algı olasılığını artırmaktadır. ABD-Çin ilişkisine dair öne çıkan varsayımlar arasında Çin’in liberal düzenin bazı unsurlarıyla reformist etkileşiminin vurgulanması ve sistem düzeyinde stratejik revizyona olanak tanıyan bir zayıflamanın gerçekleştiği bulunmaktadır. Ancak her iki yaklaşım da güvenilir risk azaltma mekanizmaları, şeffaflık uygulamaları ve etkili iletişim kanallarının yokluğunda devletlerin rekabetçi davranmayı sürdüreceği sonucuna varmaktadır.

Bu rekabet içinde, güvenlik ikileminin doğasından kaynaklanan tırmanma risklerini sınırlamak için somut önlemler gereklidir. Bu kapsamda işlevsel askerî “sıcak hatlar”, Tayvan Boğazı ve Güney Çin Denizi’ndeki yakın temaslar için deniz/hava protokolleri, tatbikat ve füze denemelerinde ön bildirim-şeffaflık ile ihracat kontrolleri ve yapay zekâ risklerine odaklı dar kapsamlı güven artırıcı düzenlemeler önem arz etmektedir.

Özetle, ABD ile Çin arasındaki stratejik rekabetin kısa ve orta vadede tamamen sona ermesi düşük bir olasılık olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte söz konusu rekabetin yönetilebilir sınırlar içerisinde tutulması mümkündür ve bu yöndeki çabalar, bölgesel ve küresel istikrar açısından kritik öneme sahiptir. Rekabetin kontrol altına alınmasında başarı, tarafların temel çıkarlarından feragat etmesinden ziyade; yanlış algıları azaltan, istem dışı tırmanma risklerini sınırlayan ve karşılıklı güven inşasına yönelik uygulanabilir düzenlemelerin hayata geçirilmesiyle ilişkilendirilebilir. Neorealist kuramsal çerçeveye uyumlu bu değerlendirme, uluslararası sistemde istikrarın temel kaynaklarının aktörlerin niyetlerinden ziyade yapısal koşullar ve kurumsallaşmış uygulamalarda yattığını bir kez daha teyit etmektedir.

KAYNAKÇA

- AOYAMA, R. (2016). “One Belt, One Road”: China’s New Global Strategy. *Journal of Contemporary East Asia Studies*, 5(2), 3–22.
- APRN (2025, 8 Ağustos). How the US Cements its Hegemony in The Asia Pacific. <https://www.aprnet.org/us-hegemony-asia-pacific/> (19.08.2025)
- ART, R.J. (2003). *A Grand Strategy for America*. Cornell University Press, Ithaca.
- ASEAN (2016, 4 Ocak). Overview of ASEAN-U.S. Dialogue Relations. [https://asean.org/wp-content/uploads/2016/01/4Jan/Overview-of-ASEAN-US-Dialogue-Relations-\(4-Jan-2016\).pdf](https://asean.org/wp-content/uploads/2016/01/4Jan/Overview-of-ASEAN-US-Dialogue-Relations-(4-Jan-2016).pdf) (26.09.2025).
- BOMMAKANTI, K and AMJAD, H. (2023, 11 Nisan). China’s Military Modernisation: Recent Trends <https://www.orfonline.org/research/chinas-military-modernisation-recent-trends-3> (28.08.2025).
- BROOKS, S. G. and WOHLFORTH, W. C. (2016). *America Abroad*. Oxford University Press, Oxford

- BUZAN, B. (1998). Security: A New Framework for Analysis. Lynne Rienner.
- CAMPBELL, K. and ANDREWS, B., (2013). Explaining the US ‘Pivot’ to Asia-Pacific Strategy, Chatham House. https://kritisches-netzwerk.de/sites/default/files/explaining_the_us_pivot_to_asia_-_kurt_campbell_and_brian_andrews_-_the_asia_group_-_august_2013_-_9_pages_1.pdf (09.09.2025).
- CHEN, R. (2013). A Critical Analysis of The US “Pivot” Toward The Asia-Pacific: How Realistic is Neo-realism?. Connections The Quarterly Journal 12(3): 39-62.
- CONGRESSIONAL RESEARCH SERVICE (CRS Report), (2025, 24 Nisan). China Naval Modernization: Implications for U.S. Navy Capabilities-Background and Issues for Congress https://www.congress.gov/crs_external_products/RL/PDF/RL33153/RL33153.285.pdf (26.08.2025).
- DAVIDSON J. (2014). The U.S. “Pivot to Asia”. American Journal of Chinese Studies, 21.
- DAVIDSON ve LIN (2021, 6 Ekim). Why is China Increasing Its Military Pressure On Taiwan? <https://www.theguardian.com/world/2021/oct/06/why-is-china-increasing-its-military-pressure-on-taiwan> (29.09.2025).
- DEPARTMENT of DEFENSE. (2019). Indo-Pacific Strategy Report. <https://media.defense.gov/2019/Jul/01/2002152311/-1/-1/1/DEPARTMENT-OF-DEFENSE-INDO-PACIFIC-STRATEGY-REPORT-2019.PDF>. (12.09.2025).
- DEPARTMENT of DEFENSE. (2023). Military and Security Developments Involving the Peoples Republic of China. <https://media.defense.gov/2023/Oct/19/2003323409/-1/-1/1/2023-MILITARY-AND-SECURITY-DEVELOPMENTS-INVOLVING-THE-PEOPLES-REPUBLIC-OF-CHINA.PDF> (11.09.2025).
- DEPARTMENT of DEFENSE BUDGET (2025, Haziran). Pacific Deterrence Initiative. https://comptroller.defense.gov/Portals/45/Documents/defbudget/FY2026/FY2026_Pacific_Deterrence_Initiative.pdf. (24.08.2025).
- FORD, L. W. (2020, Mayıs). The Trump Administration and The “Free and Open Indo-Pacific”. <https://www.brookings.edu/articles/the-trump-administration-and-the-free-and-open-indo-pacific/> (14.09.2025).
- FORD, J. (2017, 21 Ocak). The Pivot to Asia Was Obama’s Biggest Mistake. <https://thediplomat.com/2017/01/the-pivot-to-asia-was-obamas-biggest-mistake/> (18.08.2025).
- GOH, E. (2007). “Southeast Asian Perspectives on The China Challenge.” Journal of Strategic Studies, 30(4-5): 809-832.
- HERZ, J. (1950). “Idealist Internationalism and The Security Dilemma.” World Politics, 2(2): 157-180.
- HIIM, H. S., FRAVEL, M. T. and TRØAN, M. L. (2023). “The Dynamics of An Entangled Security Dilemma: China’s Changing Nuclear Posture.” International Security, 47(4): 147-187.
- HSIEH, P. L. (2011). The Roadmap for a Prospective US-ASEAN FTA: Legal and Geopolitical Considerations. Journal of World Trade, 46 (2): 364-397.
- HU, W. (2020). “The United States, China, and The Indo-Pacific Strategy,” China Review, 20(3): 127-142.

- JAMES, P. (2002). *International Relations and Scientific Progress: Structural Realism Reconsidered*. Ohio State University Press, Columbus.
- JERVIS, R. (1976) *Perception and Misperception in International Politics*. Princeton University Press, Princeton.
- JERVIS, R. (1978). "Cooperation Under The Security Dilemma," *World Politics*, 30(2), 167-214.
- LIFF, ADAM P. and IKENBERRY, G. J. (2014). *Racing Toward Tragedy? China's Rise, Military Competition in The Asia Pacific and The Security Dilemma*. *International Security* 39(2), 52-91.
- LING, W. (2013). "Rebalancing or De-Balancing: US Pivot and East Asian Order." *American Foreign Policy Interests*, 35 (3): 148-154.
- LOGAN, J. (2013). "China, America, and The Pivot to Asia." *Cato Policy Analysis*, No. 717.
- LYNN-JONES, S.M. (1995). Preface. M. E. Brown, S. M. Lynn-Jones ve S. E. Miller (Ed), *The Perils of Anarchy: Contemporary Realism and International Security içinde* (11-38). MIT Press, Cambridge.
- MANYIN, ME., DAGGETT, S., DOLVEN, B., LAWRENCE, SV., MARTIN, MF., O'ROURKE, R. and VAUGHN, B. (2012, 28 Mart). *Pivot to The Pacific? The Obama Administration's "Rebalancing" Toward Asia*. Congressional Research Service <https://apps.dtic.mil/sti/tr/pdf/ADA584466.pdf>. (08.09.2025).
- MARKOWSKI, S., WYLIE, R., and CHAND, S. (2024). *The AUKUS Agreement: A New Form of The Plurilateral Defence Alliance? A View From Downunder*. *Defense & Security Analysis*, 40(3), 430-449.
- MAUDE, R. (2021, 7 Nisan). *The Biden Administration and The Indo-Pacific*. <https://asiasociety.org/australia/explainer-biden-administration-and-indo-pacific> (12.09.2025).
- MCBRIDE, J., BERMAN, N. ve CHATZKY, A. (2023, 2 Şubat). *China's Massive Belt and Road Initiative*. <https://www.cfr.org/backgrounder/chinas-massive-belt-and-road-initiative>. (06.08.2025).
- MEARSHEIMER, J. J. (2001). *The Tragedy of Great Power Politics*. W.W. Norton & Company.
- MEARSHEIMER, J. (2013, 8 Mayıs). *The Rise of China and The Decline of The US Army*. <https://sldinfo.com/2013/05/the-rise-of-china-and-the-decline-of-the-us-army/> (26.09.2025).
- MOHAN, C. R. (2021, 15 Ocak). *A New Pivot to Asia*. <https://foreignpolicy.com/2021/01/15/biden-china-asia-allies-strategy-pivot/>. (12.09.2025).
- MORGENTHAU, H. J. (1948). *Politics Among Nations*. New York: Alfred A. Knopf.
- NICASTRO, L. A. (2023, 6 Haziran). *U.S. Defense Infrastructure in The Indo-Pacific: Background and Issues for Congress*. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/R47589> (26.08.2025).
- RAFSANJANI, A. A. (2025, 14 Nisan). *U.S. Security Dilemma amid China's Military Resurgence*. <https://moderndiplomacy.eu/2025/04/14/u-s-security-dilemma-amid-chinas-military-resurgence/> (22.08.2025).
- ROSS, R. S. (2012). *The Problem With The Pivot: Obama's New Asia Policy is Unnecessary and Counterproductive*. *Foreign Affairs*, 91(6), 70-82.

- SCHWELLER, R. L. (1999). Realism and the Present Great Power System: Growth and Positional Conflict Over Scarce Resources. E. Kapstein ve M. Mastanduno (Ed). Unipolar Politics Realism and State Strategies After the Cold War içinde (28-68). Columbia University Press.
- SHAMBAUGH, D. (2013). “Assessing the U.S. “Pivot” to Asia.” Strategic Studies Quarterly, 7(2): 10-19.
- SILOVE, N. (2016). “The Pivot Before The Pivot.” International Security, 40(4): 45-88.
- SNYDER, J. (1991). Myths of Empire: Domestic Politics and International Ambition. Cornell University Press, Ithaca.
- TANG, S. (2009). “The Security Dilemma: A Conceptual Analysis.” Security Studies, 18(3): 587-623.
- THE WHITE HOUSE (2010). National Security Strategy. https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/rss_viewer/national_security_strategy.pdf (11.08.2025).
- THE WHITE HOUSE (2017). National Security Strategy of The United States of America. <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf> (25.08.2025).
- THE WHITE HOUSE (2021). Quad Leaders’ Joint Statement: “The Spirit of the Quad”. <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/statements-releases/2021/03/12/quad-leaders-joint-statement-the-spirit-of-the-quad/> (25.08.2025)
- U.S. DEPARTMENT of DEFENSE (2019). Indo-Pacific Strategy Report. <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/Article/1863396/dod-releases-indo-pacific-strategy-report/> (22.08.2025).
- U.S. DEPARTMENT of DEFENSE. (2024, Kasım). The Pacific Deterrence Initiative <https://www.congress.gov/crs-product/IF12303> (21.08.2025).
- U.S. DEPARTMENT of STATE. (2019). A free and open Indo-Pacific: Advancing a shared vision. <https://2021-2025.state.gov/a-free-and-open-indo-pacific-advancing-a-shared-vision/> (12.09.2025).
- WALT, S.M. (1987). The Origin of Alliances. Cornell University Press, Ithaca
- WALTZ, K. (1979). Theory of International Politics. Random House, New York.
- XUETONG, Y. (2013). “Strategic Cooperation Without Mutual Trust: A Path Forward for China and The United States.” Asia Policy, 15(1): 4-6.